DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR

VIII. ÉVFOLYAM, 287. SZÁM. DEBRECEN, 1931 DECEMBER 18. PÉNTEK. ARA 10 FILLÉR

Ma féláru kedvezményes mozijegy-szelvény a VIGSZINHÁZBA és az URANIÁBA

Egyenlő elbánást a munkanélkülieknek

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a szakszervezeti tanács kiküldöttei előtt pontosan körvonalazta azokat az elveket, amelyek szerint az inségenyhítő akció lebonyolítását kívánja. A fő elv, amely egy tárgyilagos ember előtt alig vitatható, az egyetlen igazságos és szociális: az egyenlő elbánás elvének alkalmazása. Nem lehet, nem szabad különbséget tenni inséges és inséges között, — ha arról van szó, hogy segítsünk a nyomorba jutott embertársunkon, nem vezethet más szempont, mint maga a szükség, a szükség mértéke és teljesen irreveláns, vajjon szervezett munkás-e, vagy szervezetlen a segélyreszoruló. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány által az inségakció céljára átengedett összegek szétosztását országosan s egységesen kívánja kezeltetni, — minthogy immár kialakultak az akció lebonyolításához szükséges szervek s így nincs többé szükség kisegitő szervek igénybevételére. A segélynyujtás ennélfogva kizárólag az arra kijelölt hatósági szervek útján fog történni. Az elmult hónapokban csak azért bocsátott a szakszervezetek rendelkezésére bizonyos összeget, hogy addig is enyhítsen a legégetőbb szükségen, amíg az egész akció még egységesen megszervezve nincs. Ma azonban, hogy a szervezés már be van fejezve, a kormánynak ragaszkodni kell a szétosztással megbízott szervek egységesítéséhez, már azért is, mert a rendelkezésre álló szükös anyagi erők nem engedik meg a szétforgácsolást.

A miniszterelnök kijelentései óta bizonyos törekvéssel irányulnak arra, hogy az inségakcióba belevigyék a politikát. Ez pedig a leghelytelenebb dolog és mindenképen elítélendő, akár a bal, akár a jobboldal felől jelentkezne. Hova vezetne az, ha az inségsegélyeket pártpolitikai szempontok szerint osztanák el. A legrútabb játék lenne aszerint osztályozni a mai válságos élet elesettjeit, hogy melyik párthoz tartoznak és az inségakciót párthíveik toborzására felhasználni.

Ezekből a szempontokból folyik, hogy a leghelyesebb, ha a hatóság végzi az inségakció lebonyolítását. Igy óvható meg a legteljesebb pártatlanság és a pártok számára még mindig fennmarad az ellenőrzés joga.

—oooOooo—

Teleszky élesen állástfoglalt az infláció ellen

A felsőház ülése

Budapest, december 17. A felsőház csütörtökön is tárgyalta a kormányjelentéseket. Az első szónok Vásáry József, ki rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság tönkremegy, ennek következtében a gazdák produktumait kénytelenek potom áron elvesztegetni. A magas kamatlábakat nem lehet fenntartani. A kormánynak vigyázni kell arra, hogy az árak ne emelkedjenek. Nem szabad azt eltürni, hogy amikor diplomás emberek ezrei vannak munka nélkül, ugyanakkor sokan többhelyről kapnak fizetést és egyszerre több állásban legyenek. A külföldi hitelezőknek be kell látniok, hogy Magyarország önhibáján kívül került a mai súlyos helyzetbe és ezért nem tud fizetni. Végül utalt arra, hogy a kormány legsúlyosabb feladata a mai körülmények között a termelés fenntartása és biztosítása, valamint a belső szociális béke megteremtése. A jelentést nem vette tudomásul.

Teleszky János hangsúlyozta, — hogy devizagazdálkodásunknak arra kellene irányulnia, hogy a felesleges behozatalt megszüntesse. Ez azonban más országok érdekeibe ütközik, melyek elől kivitelünk viszonossága alapján nem zárhatjuk el a határt. Kiviteli cikkeink olyan országokba gravitálnak, amelyeknek devizáival nem tudjuk adósságainkat fizetni. **Az infláció azonban ezen a helyzeten sem segítene, mert rossz devizákért kiszippantanák árufeleslegünket és a látszólagosan fellendült kereskedelmi forgalom teljesen tönkretenné az országot.** A kormánynak tehát ragaszkodnia kell a devizarendelkezések igen szigoru alkalmazásához. Gazdasági életünk folytonosságának fenntartása megköveteli a kereskedelmi és külügyi egyezmények létesítését, ezeknek megkötése azonban nagyrészt a kormánytól független tényezőkön áll. Hangsúlyozza ezután, hogy a mezőgazdasági adósságok szempontjából sem volna előnyös az infláció, — mert ezeknek az adósságoknak — nagyrésze dollárkölcsön, az infláció tehát csak növelné az adósság reális értékét. Ha pedig nem eredeti értékben kellene visszafizetni az adósságokat, azzal egész hitelszervezetünket véglegesen tönkretenné és **Magyarország kapitalisztikus gazdasági rend alapján még egyszer fel nem lendülhetne.** Mezőgazdaságunk eladósodását más uton kell megszüntetni és lassu munkával kell helyreállítani a mezőgazdaság rentábilitását és a mezőgazdaságot terhelő adósságok közötti aránytalanságot. Ez a kérdés átvezet a külföldi adósságok problémájához. A kormány eddig nem mondta ki a transzfer moratóriumot és e tekintetben is a leghelyesebb politikát követi. Csalódást okozott az, hogy a népszövetségi pénzügyi bizottság nem mondotta ki, hogy Magyarország transzferálásra nem képes, vagy csak igen korlátolt mértékben. Magyarországnak tehát továbbra is bizonyítani kellett fizetőkészségét. Az a morális előny, amelyet ezzel elértünk, sokkal többet ér, mint az a néhány millió deviza, amelyet elvesztettünk. A miniszterelnök nem vesztette el türelmét a tárgyalások során. A hitelezőket a további tárgyalásokon meg kell arról is győzni, hogy teljes mértékben fizetni akarunk. Kijelentette még, hogy teljes mértékben nem fizetünk, — mert erre képtelenek vagyunk s ezt tudniok kell a hitelezőknek. A klíring egyezmények kötésénél is azzal a belátással kell lennie a többi államnak, hogy csak olyan egyezményt köthetünk, mely ránk nézve felesleges behozatalt, annál kevésbbé, mert devizánk nagyrészét gazdasági életünk fenntartására kell fordítani. A magyar hitelezőkkel szemben ugyanolyan mértékig kell alkalmazni a könnyítéseket, mint a külföldiekkel. Az utókor hálás lesz azoknak a férfiaknak, **akik az infláció elleni küzdelem jelszavát irták zászlójukra.** Az infláció szerinte nem más, mint az adózás legigazságtalanabb formája.

Szavait így fejezte be:

— Azok a férfiak, akik az infláció elleni küzdelemre vállalkoztak hálátlan munkát vettek magukra, de hálát érdemelnek és mindenki támogatását érdemlik, mert egyedül a nemzet érdekeit tartották szem előtt. Én nem adom fel a reményt, hogy a nehéz helyzet és azok az óriási áldozatok, amelyeket a nemzet hoz, egy táborba fogja terelni mindazokat, akik konstruktív politikát akarnak folytatni. Az infláció elleni küzdelemtől semmiféle személyes támadás visszariasztani nem fog és mindenkit, aki az infláció ellen harcol, támogatni fogok törekvésében. A jelentést elfogadom.

Szünet után Székács Antal szólalt fel. Beszéde elején a népszövetség pénzügyi bizottságának jelentésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy az ország kivitelét és behozatalát parancsszóval nem lehet szabályozni. Nézete szerint hitelmegszorítással és a kamatláb felemelésével eredményt elérni nem lehet. Az adózó osztályok nem birják a súlyos terheket.

Zselinszky Róbert gróf volt az utolsó szónok, hangoztatta, hogy a társadalmi rend megóvását mindenek felett való érdeknek kell tartani. — Teljes mértékben helyesli mindazt, amit Teleszky az infláció ellen elmondott. A jelentést elfogadja.

Ezután elhatározták, hogy a legközelebbi ülést szombaton tartják s azon egészitik ki a 33-as bizottságot.

Visszaélés az euzinált buzával

A képviselőház ülése — Petrik kultuszállamtitkár Hegymegi Kiss Pál interpellációjára kijelentette, hogy az egyetemi tandijak felemeléséről nincs szó

Budapest, dec. 17. A képviselőház csütörtöki ülésének napirendje előtt Kun Béla a búza, liszt és borkivitel kérdését tette szóvá. Beszédének elején felemlítette, hogy az egyik zalamegyei uradalomban a **cselédség euzinált búzából készült kenyeret kap kommencióba.** Kun Béla egy ilyen darab kenyeret letett a Ház asztalára. A képviselők a Ház asztala elé csoportosulnak s nagy érdeklődéssel nézték a kenyeret s közülök többen meg is izlelték.

Bródy Ernő magából kikelve kiáltja: Hallatlan, ilyen kenyeret adni az embereknek!

Kun Béla kéri a földmívelésügyi minisztert, vizsgálja meg ezeket s az illető uradalommal szemben járjon el a legszigorúbban.

Ivády földmívelésügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy az euzinált búza **kizárólag takarmányozási célokat szolgálhat és ezt emberi táplálkozásra felhasználni tilos.** Ha visszaélés történt, ezt a legszigorúbban fogja megtorolni.

Hatalmas karácsonyi képkiállitásunkon

mindenki pénz nélkül is beszerezheti gyönyörű és értékes karácsonyi ajándékát, annál is inkább, mert már 5 pengős havi részletre is adunk szentképeket, olajfestményeket el. Azonkívül, hogy vevőinknek a közelgő karácsony alkalmával kedveskedjünk, minden képvásárlás után egy darab igen szép rézkarcot teljesen ingyen adunk.

Az ünnepekre való tekintettel a részletfizetéseket 1932 február hó elsejétől kezdődőleg is fizetheti. A kiállítás egész nap nyitva és teljesen díjtalanul megtekinthető a iPac ucca 58. sz. alatti üzlethelyiségben.

RENDEZŐSÉG.

Áttérve az export-kérdésre, kijelenti, hogy az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés a lisztkivitel tekintetében bizonyos korlátozásokat állapít meg. Ennek tulajdonítható, hogy az idén kevesebb liszt ment ki Ausztriába, mint tavaly. A földmivelésügyi kormány minden esetre gondoskodni kíván arról, hogy lisztkivitelünk is fellendüljön. Figyelembe kell azonban venni azt is, hogy a szerződéses megállapodás szerint az Ausztriába kivitt búza 150 mázsa erejéig dollárba fizetendő. Lisztkivitelünket azonban csak schillingben fizetik.

Azután harmadszori olvasásban is elfogadta az OFB.-javaslatot. — Hosszú napirendi vita után kimondták, hogy a legközelebbi ülés kedden lesz.

Hegymegi Kiss Pál az egyetemi tandijak felemeléséről interpellált. Vázolta az egyetemi ifjúság helyzetét és kérte a kormányt, hogy kövessen el mindent, hogy a tervezett felemelés meg ne történjék.

Petri Pál államtitkár hangsúlyozta, hogy a kormány mindent elkövet az egyetemi ifjúság helyzetének és gondjainak enyhítése érdekében. A kormány semmiféle rendelkezést nem tervez, amely a tandijak emelésére vonatkozik és azt nem is helyesli. A beiratási és egyéb díjaknál történt csupán kisebbmérvü emelés. A tandijak felemeléséről nincs szó. A kormány minden erejével azon van, hogy a különböző kedvezmények megadásával is biztosítsa a tanulás lehetőségét. Ugy az interpelláló, mint a Ház a választ tudomásul vették.

Ékszereket legolcsóbban vehet, javittathat PELDHEIM SÁNDOR ékszerkészitő és vésnők műhelyében, Piac ucca 75. sz. — Zálogcédulát, ékszereket vesz.

ROMÁNIÁBAN A TISZTVISELŐKNEK CSAK FÉL FIZETÉST UTALNAK KI.

Bukarest, december 17. Néhány bukaresti lapnak azzal a hirével kapcsolatban, hogy a pénzügyminiszter a karácsonyi ünnepekre való tekintettel folyósítja a tisztviselőknek december havi fizetését, a Lupta biztos forrásból úgy értesült, hogy a decemberi fizetéseknek csak felét utalják ki.

176 DARAB GYÉMÁNTOT AKART LOPNI EGY GYÉMÁNTBÁNYÁSZ.

London, december 17. A délafrikai gyémántbányát egyik bányásza 3 hétre szabadságra akart menni. A bányafelügyelő engedélyét kérte, hogy szerszámait is magával vihesse. A felügyelő gyanusnak találta a szokatlan kérést és átfürészelte a szerszámokat, melyek belsejében 176 gyönyörü gyémántot őrzött, köztük egy 76 karátosat találtak, melynek értéke meghaladja a 20 ezer fontot.

POLA NEGRI ÁLLAPOTA SULYOS.

London, december 17. Pola Negrin vérátömlesztést hajtottak végre. Pola Negri állapota olyan sulyos, hogy valószinüleg megismétlik a vérátömlesztést.

Terranova olasz diákvezér előadása Debrecenben az olasz-magyar ifjuságí kapcsolatokról

Giovanni **Terranova**, az Associazione degli amice dell' Ungheria, magyarbarát olasz ifjúsági egyesület orsz. elnöke, tegnap délután öt órakor a Kollégiumban, az olaszbarát magyar egyetemi hallgatók felkérésére — kiknek egyesületté való szenvezkedése már megindult — előadást tartott arról a munkáról, melyet ő és egyesülete a magyarság érdekében Itáliában folytat. Egyesületük nem egészen egy éve alakult és már Olaszország különböző városaiban 96 fiókegyesületbe tömörült, körülbelül nyolcszáz taggal dolgozik, melyeknek a központi vezetősége Rómában székel. — Főprogramjuk Magyarország és a magyar kultúra megismertetése, előadások tartása, ujság és könyvek kiadása utján. Munkájuk nagysikerü, mert az olasz társadalomban nagy a rokonszenv Magyarország és a magyar nemzet iránt. Ennek jele volt az is, hogy ebben az évben a debreceni Nyári Egyetemre háromszázan jelentkeztek, azokból válogatták ki a tényleg eljött ötven tagu társaságot. — Terranova maga büszkén nevezi magát a magyar igazság harcosának s utal Mussolini szavaira, hogy „a békeszerződések nem örökké valók". Teljes szívéből vallja, hogy Magyarország nem maradhat mai állapotában s hite szerint a revizió főeszköze a külföldi propaganda, amelynek terén nagy szerepe van éppen a debreceni Nyári Egyetemnek, amelyre jövőre is igen sokan fognak jönni Itáliából, ha csak lesz Nyári Egyetem. Hangsúlyozta annak a szükségét is, hogy a magyar ifjúság hasonló célu olaszbarát egyesületbe tömörüljön s igy a két ország ifjúsága egymást támogatva dolgozzék. Beszéde végén bejelentette, hogy egyesülete dr Wallisch Oszkár egyetemi lektort — ki Debrecenben tíz év óta igen szép eredményeket ért el Olaszország és az olasz kultúra megismertetése terén, dísztagjává választotta s az erről szóló oklevelet megemlékezésül Dante Divina Commediájának egy gyönyörü, firenzeipergament kötésü példányát, neki át is nyujtotta. A nagy lelkesedéssel fogadott előadást dr Wallisch Oszkár köszönte meg s kérte Terranovát, — folytassa továbbra is lelkes és eredményes munkáját a magyar kultúra érdekében.

MELEG ÜNNEPLÉSBEN RÉSZESITETTE A MONTI KÖR TEGNAP ESTE TERRANOVÁT.

A Monti Kör csütörtök este az Angol Királynőben tartott összejövetelén vendégül látta Terranovát és Magnit, az Olaszországi Magyarbarát Egyesület reprezentánsait. Csohán főlevéltárnok lelkes beszéd kiséretében üdvözölte a megjelenteket, akik között helyet foglaltak dr Kováts Andor egyetemi tanár, az ifjuság részéről pedig Kiss József jogszigorló, Szabó László jogászelnök és Sós Ferenc Werbőczy vezér.

Az elnöki megnyitó után Kiss József jogszigorló olasz nyelven tartott beszédében fejtette ki a magyar-olasz barátságnak alapját. Rámutatott arra, hogy a magyar ifjuságnak ugyanazok a célok lebegnek szemei előtt, mint az olasz ifjuságnak.

— Ti naggyá és erőssé akarjátok tenni az olasz nemzetet — mondotta — mi naggyá akarjuk tenni a magyar nemzetet. Ti dolgozni akartok törhetetlen kitartással az olasz nép jövendő boldogságáért, mi ugyanazt akarjuk tenni Magyarország jövendő sorsáért.

Majd rámutatott arra, hogy az olasz nemzet volt az, amely elsőnek karolta fel a magyarok ügyét.

A beszéd nagy lelkesedést váltott ki az olasz vendégeknél. Majd Terranova ismertette az Olaszországban megalakult magyarbarát egyesületek müködését és rámutatott arra, hogy a magyar és az olasz nemzet egymásra van utalva.

Dr Kováts Andor professzor üdvözölte z olasz ifjuság reprezentánsait és kifejtette, hogy mindent el fog követni a Magyarországi Olaszbarát Ifjusági Egyesület megalakulásának érdekében. Rövid eszmecsere után az ülést az elnök bezárta.

Százliz millió pengő visszafizetésére félévi haladékot kapott Magyarország

Budapest, december 17. Igen nagy érdeklődést váltott ki az az éjjel érkezett newyorki távirat, amely arról számolt be, hogy a newyorki Federal Reserve Bank hivatalos közlése szerint megujitotta a Magyarországnak nyujtott husz millió dolláros kölcsönt és hogy a kölcsönben résztvevő más pénzintézetek is hasonló nyilatkozatot tettek. A berlini Wolff iroda viszont olyan bázeli jelentést tett közzé, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankja és több jegybank azt a Magyarországnak nyujtott mintegy kétszáz millió dolláros hitelt, amely december tizennyolcadikán volna visszafizetendő, hosszabbitotta meg.

A két távirat meglehetősen homályos és különösen a Wolff iroda jelentése egyenesen érthetetlen, mert Magyarország valamennyi rövidlejáratu kölcsönének összege körülbelül kétszáz millió dollár és éppen ennek meghosszabbitásáról folyik ez a tárgyalás, amelyről éppen az éjszaka érkezett vissza Korányi Frigyes báró.

A Nemzeti Banktól kapott felvilágositás szerint a két távirat tulajdonképpen ugyanarra a kérdésre vonatkozik, csak a Wolff jelentés elirás folytán kétszáz millió dollárról beszél husz millió dollár helyett.

Körülbelül másfél évvel ezelőtt a bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja száz millió svájci frank visszleszámitolási hitelt adott Magyarországnak, amelyet kétszer már meghosszabbitott. Ezt az összeget, amely megfelel husz millió dollárnak, a többi országok jegybankjai bocsátották a Nemzetközi Fizetések Bankja rendelkezésére Magyarország számára való folyósitás céljából. A legnagyobb részt ebből a kölcsönből a Francia Bank és az Angol Bank vállalta, azután következik a Newyorki Federal Reserve Bank és még több jegybank. A külföldi jegybankok hozzájárulásával most ezt a kölcsönt prolongálta ujra hat hónapra a Nemzetközi Fizetések Bankja. Ez a kölcsön nem is tartozik a rövidlejáratu külföldi hiteleknek abba a komplexumába, amelynek meghosszabbitásáról a Külföldi Hitelek Országos Tanácsa tárgyalt Korányi Frigyes báró elnöklete alatt.

Ez a hiteles információ teljesen tisztázza a kérdést. Megállapitható tehát, hogy a külföldi jegybankok és központi szervük, a Nemzetközi Fizetések Bankja, a legnagyobb bizalommal vannak ugy Magyarország, mint a Magyar Nemzeti Bank iránt.

Ez a megállapodás tehát mentesiti a Magyar Nemzeti Bankot az alól, hogy holnap, december tizennyolcadikán, száz millió svájci frankot, ami körülbelül száztiz millió pengőnek felel meg, utaljon át a Nemzetközi Fizetések Bankjához.

A JASSYI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG ELŐTT A SZURONYOS CSENDŐRÖK ELÉ VETETTÉK MAGUKAT AZ ÉHEZŐ NYUGDIJASOK.

Jassyból jelentik: A pénzügyi igazgatóság épülete előtt napok óta botrányos jelenetek játszódnak le. Felvonulnak a nyugdijasok és hadirokkantak, akik október óta egy fillér illetményt sem kaptak.

Ma a nyugdijasok és rokkantak behatoltak az épületbe és követelték fizetésüket. A pénzügyigazgatóság segitséget kért, mire karhatalmat vezényeltek ki. Mikor az asszonyok meglátták a felfegyverzett csendőrosztagot, eléje vetették magukat és könyörögtek, hogy öljék meg őket, mert nem tudják tovább nézni éhező gyermekeik szenvedését.

NEM KORLÁTOZZÁK A »BORBATYUZÁST«.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete azzal a kérelemmel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy szállitsa le a kézipodgyászként vasuton szállitható 25 liter bor mennyiségét 5 literre. A vendéglősök hivatkoztak a nagy versenyre, amelyet ezek az úgynevezett borbatyuzások okoznak. A kereskedelmi miniszter most leiratban közölte az érdekelt ipartestülettel, hogy a kérelemnek nem lehet eleget tenni, mert a borértékesités érdeke megkivánja, hogy a rendelet továbbra is fennmaradjon.

TIZENKÉT ÉV UTÁN JELENTKEZETT A GYILKOS

Bécs, december 17. Ma önként jelentkezett egy 12 évvel ezelőtt elkövetett emberölés tettese. 1919 julius havában Döblingben egy kocsiban agyonszurva találtak egy vasesztergályost. A nyomozás során meg lehetett állapitani hogy szóváltás közben ölték meg, a tettest azonban nem tudták kézrekeriteni. Ma jelentkezett egy kovácslegény s elmondta, hogy ő a tettes. Közléseit ellenőrizték és megállapitották, hogy megfelelnek a valóságnak. A kovácslegényt beszállitották az ügyészségre.

Élőkép a Dóczi-intézet gyermekelőadásáról. A »János vitéz« szereplői.

Munkanélküliek tüntetést kíséreltek meg Budapesten

Kilencszáz embert előállitottak, de nagyrészét elengedték

Budapest, dec. 17. A budapesti főkapitányság politikai osztálya — már néhány nappal ezeleőtt értesült arról, hogy csütörtök délelőttre hirdetett munkanélküli gyülést noha a rendőrség betiltotta, egyesek tüntetésszerüleg mégis meg akarják tartani. Ezért általános permanenciát rendeltek el minden rendőri intézménynél. A kora reggeli óráktól kezdve lovas, motoros és kerékpáros járőrök figyelték az uccákat és a kerületi kapitányságokon, valamint a főbb útvonalakonnagy rendőri készültségek őrködtek a város rendjén.

A főkapitányság politikai osztályán délelőtt percről-percre szóltak a telefonok és a városban szolgálatot teljesítő mgefigyelő detektívek sorra jelentették, hogy hol tapasztaltak gyanus munkanélküli csoportosulást. Ezeket az összeverődött embereket az egyes kerületi kapitányságokról kivezényelt gyalogos- és lovasrendőrök közrefogták és előállították. A déli órákig többszáz embert kísértek be az — egyes kerületi kapitányságokra és a főkapitányság udvarára is. Ezeket sorra igazoltatták s azokat, a kik nem tudtak okmányokat felmutatni és nem igazolták, hogy lakásuk van, a toloncházba szállítják. Jelentékenyebb uccai tüntetések, rendzavarások a városban nem történtek. Csak azokat a csoportosan felvonuló, vagy többedmagukkal ődöngő munkanélkülieket vették őrizetbe, akik láthatólag csupán azért jelentek meg az uccán, hogy csatlakozzanak egy esetleges tüntetéshez. Ezeket összefogták és bekisérték a kerületi kapitányságokra, mivel nyilvánvalóan tüntetés előkészítése céljából jelentek meg az uccán. A IV. kerületi rendőrkapitányságra 420, a toloncházba 390, a VII. kerületi kapitányságra 97 és a főkapitányságra 60 embert állitottak elő, de a déli órák ban már alig maradtak néhányan, csak a kerületi kapitányságokon, illetve a toloncházban.

Az előállítottakat igazoltatták és megmotozták s értesülésünk szerint sok fiatalembernél revolvert, illetve boxert találtak.

Önálló inditvány a városi közgyüléshez, melyben az aláirók az aranyfedezet feladását és az ingatlanfedezettel biró pénz kibocsátását javasolják

Hetvenkét bizottsági tag irta alá az önálló inditványt

Érdekes önálló inditvány érkezett be a városhoz. Az aláiró hetvenkét bizottsági tag a törvényhatósági bizottságot arra kéri, hogy intézzen feliratot az illetékes tényezőkhöz, amelyben az aranyfedezet feladását és ingatlanfedezettel biró értékjegyek kibocsátását javasolják. A bevezetésben hosszasan indokolja az inditvány a felmerült javaslatot, melyben rámutatnak a mai sulyos gazdasági és pénzügyi viszonyokra és az aranyfedezet helyett a háromszoros fedezetet nyujtó ingatlanfedezetet ajánlják, amint azt Bell Miklós gazdasági iró »Gazdasági reformterv« cimü munkájában kifejtette. Hangsulyozzák, hogy az USA dollárjának, a svéd koronának, valamint a svájci franknak egyáltalában nincs egy grammnyi aranyfedezete sem. Azt fejtegetik, hogy igy megszabadulna a magyar nemzet a külföldi kölcsönökkel való állandó lekötöttségtől és enyhülés állana be a nagy kamatterhekben.

Az önálló inditvány a következő két pontot tartalmazza:

1. Irjon fel Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a magyar országgyüléshez, a magyar kormányhoz és átiratban keresse meg hasonló állásfoglalás céljából az összes törvényhatóságokat, hogy szakitson a magyar nemzet az aranyfedezetü pénzrendszerrel, vonja vissza a Magyar Nemzeti Bank r.-t.-tól a papirpénz kibocsájtási jogát, átmenetileg a lehető legrövidebb idő alatt bocsásson ki a magyar állam 5 és 25 pengős államjegyeket és közalkalmazottjai utján hozza forgalomba, tartsa fenn a nemzet részére a pénzkibocsájtás jogát.

(Debrecen sz. kir. város pl. 160 millió ingatlanfedezettel bir, tehát ha négyszeres fedezetre 40 millió papiros értékjegyet — bármi cimen is! — forgalomba tud hozni saját polgárai utján, már pedig erre képessé teszi alkalmazottjainak nagy száma és polgárainak Debrecen város iránt megnyilvánuló szeretete is, — irjon fel ezért Debrecen sz. kir. város a magyar kir. kormányhoz és országgyüléshez, hogy adjon engedélyt 40 millió névértékü 5 és 25 pengős cimletek kibocsájtására, amit a Városi Takarék- és Hitelintézet saját tőkéje emelése cimén is simán lebonyolithat és igy a város saját bankja is végleg megszabadulhat az idegen lidércnyomástól, mert a város kölcsöneinek kifizetése után megmaradó összegből 3—4 százalékos kölcsönöket is adhatna a saját polgárainak ingatlanfedezetére.)

2. Ezen inditványunk felett névszerinti nyilt szavazás kitüzését kérjük, hogy a törvényhatósági bizottság minden tagja nyiltan állást foglalhasson és a nemzettel szemben is viselhesse a felelősséget.

Tekintettel az óráról órára növekvő nagy nemzeti végveszedelemre, mély tisztelettel inditványozzuk, hogy ezen inditványunk sürgős letárgyalására a törvényhatósági bizottság közgyülését mielőbb hivja össze a mélyen tisztelt elnökség.

Debrecen, 1931 december 1.

Hazafias tisztelettel:

Polgáry István, Csomor Gyula, Rozgonyi Dezső, dr Nagy János, Wattay József, Mester Lajos, Papp Gyula, dr Sztankay Aba, Imre János, Bakóczy Gábor, Kulcsár Imre, vitéz Boldogh István, Bilkei Kövesdy Imre, id. Varjassy Imre, dr Rásó Sándor, Birinyi Imre, Deák György, ifj. Kertész Imre, dr Nagy István, Balogh József, Barna Mihály, Csobai Péter, Mogyoróssy Győző, Bihari Gábor, Balogh István, Medgyaszay Miklós, Őry István, Mellan Márton, ifj. Varjassy Imre, Kontsek Géza, Piros József, Ménes András, Németh Nándor, dr Csáthy Dezső, Sőregi István, Benyáts Emil, Somlyai József, Kertész István, Kertész János, id. Kertész Imre, Jóna János, Zöld László, Sarkadi István, dr Tervey Tamás, Konkoly Géza, dr Bőgel József, Veréb Lajos, Szatmári János, id. Ecsedi József, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, Németh Lajos, Mike János, Halász Miklós, Pető Lajos, Dávidházy Kálmán, Erdei Péter, Benedek Sándor, Grósz Nagy Ferenc, Ruffy Vargha Kálmán, Széll Géza, Zöld Aladár, Sári János, dr Gábor Jenő, Bessenyei Gyula, dr Fejér Ferenc, dr Buszka István, dr Lindenberger János, Székely Adorján, dr Láng Nándor, id. Kertész László, Sztankay F. Béla, Surgoth Jenő.

Vita-délutánt rendez az Ady-Társaság a modern épitő stilusokról

Szombaton délután 6 órakor kezdődik az Ady Társaság vitaelőadása a Déri-muzeum disztermében. Ezek a nyilvános viták eddig is nagy és előkelő közönséget vonzottak az Ady Társaságba és csak természetes, hogy ezuttal még a szokottnál is nagyobb érdeklődés mutatkozik, hiszen egy mindenkit érdeklő tárgyról lesz szó. A legujabb épitő stilusokról tart előadást *Popper* Ferenc, a debreceni származásu, kiváló fővárosi épitész. Ma, amikor a legkülönösebb épitészeti irányok (a magyaros stilustól a skatulyaházig) küzdenek egymás ellen, mindenkit érdekelni fog egy ily kiváló szakember előadása.

Popper Ferenc, aki maga is alkotó épitészmüvész s azonkivül mint magyar és német szakfolyóiratok munkatársa, elméletileg is alapos ismerője tárgyának, előadását vetitett képekkel is fogja illusztrálni. Az előadást vita követi, amelyben való részvételre a legkitünőbb debreceni épitőmüvészeket és mübirálókat kérte fel a Társaság vezetősége. Az előadást az Ady Tórsaság képzőmüvészeti osztálya részéről Sennyei Oláh István nyitja meg.

Nagymennyiségü maradék kerül eladásra

Finom térti és női szövet maradékok, bársony és selyem maradékok, flanell és voál maradékok ***lehetetlen olcsó áron***

Kész női tehérnemüek, asztalnemüek ***rendkivül olcsó árban***

KLEIN DIVATHÁZ

(volt Ecker, Klein, Sugár) ~ Ferenc József ut 48. szám.

KARÁCSONYRA
mindenki részére található megfelelő ajándéktárgy BERZÉKI dúsan felszerelt fotocikk raktárában
Piac ucca 38. sz., az udvarban.

IRODALOM

B. RADÓ LILLY VERSEI.

Fővárosi lapokban egy komoly célkitüzésü irodalmi társaság estéinek műsorán gyakran találkozunk egy fiatal költőnő nevével. Radó Lilly versei most jelentek meg először könyvalakban — a Vajda János Társaság kiadásában. Cime: »Ketten a tükör előtt«. Minden vers tükör, melyben a költő önmagát nézi, nem narcizmus, inkább belső lelki szükség. Mit lát a költő magaalkotta türében és mit látunk mi? Sajátságos dolog, hogy a két kép sohsem lesz ugyanaz. Vannak versek, melyekről a költő azt hiszi, legbensőbb énje müvészi kivetitései, tudatalatti komplexumok vannak a vers mögött, melyeket azonban csak a költő érez, az olvasó nem.

B. Radó Lilly versei között is találunk nehányat, melyek csak neki jelentősek. Más verseiben a »Toi et Moi« jut eszünkbe, francia esprit, kaleidoskop hirtelen forgó szinekkel. Telefon: felhivnak, feszülten emeljük fülünkhöz a kagylót s akkor derül ki, tévedés, »akár az életünk«. »Ketten a tükör előtt«: pár ember, tul az élet delén, sok csata után, melyet egymással hiába vivtak s az asszony megszólal: »Talán itt az ideje, hogy már szeressük egymást...«

A következő etappot azok a versek teszik, hol mint az ótestamentumbeli áldásban, felsir a nő panasza: miért csak asszonynak született. Sorsa ezzel már eldöntött s »Isten trónja sincs messzebb, mint asszonylélektől a férfilélek«. Itt már igazi tehetség bontakozik, mely ott éri el legmagasabb szintjét és kerül a magyar költőnők legjobbjai közé, amikor a maga fájdalmán keresztül mások buját, fájdalmát érezteti, mikor otthonukban életüket hiába lélő asszonyok, dolgozó nők sorsát énekli meg zokogó lirával, melynek sokáig ható utánrezgése van az olvasó lelkében. A kötet legszebb verse a »Hatvanévesek« a magyar lirának maradandó becsü darabja, szép a »Dolgozó nők«, helyzetdal a szó nemes értelmében, szép és igaz az »Álomlovag«:

»Álmom műhelyéből így kikerülvén,
hogy rádaggattam minden földi szépet,
oh kedvesem, be furcsa is az élet,
ébren talán már meg sem ösmernélek.«

Minden szerelem eredendő tragédiája pár sornyi dalban elbeszélve.

B. Radó Lilly első könyve elbirja a komoly kritikát, nem kell »tehetséges ifju költőnek« becézni, mert minden verse mögött mélyen átélt érzés, lelki válságok, szenvedélyes panasz tüze süt, ha nem is tudja mindig melegét érezteti. Ám azt hisszük, közel az idő, mikor ezt az első könyvét — s ez a sorsa minden első könyvnek —, amelyre hite szerint ráaggatott minden szépet, kis idő mulva már nem fogja jórészben megismerni, mert a legjobb uton van ahhoz, hogy a magyar lirában kipótolja azt a fájdalmasan hiányzó helyet, melynek Kaffka Margit halála óta nincsen örököse. *(t. s.)*

KARÁCSONYRA KÖNYVEK
90 fillértől. Kérje nagy képes ifjuségi iratjegyzékem, dijtalanul. —
KULTURA ANTIKVÁRIUM
Szent Anna ucca 3.

Eladó házhelyek.
a Sesta kertben és a Hadházi-utca végén, illetve az Erdősoron 250—300 öles nagyságban. Értekezhetni TÓTH ÉS SEBESTYÉN R. T. Fürdő u. 2. irodában. Telefon 6-10.

Debrecenből Nagykőrösre vitték dr Dóczy Imre hamvait

Nagykőrösről jelentik: A kegyelet megható gyászünnepélye folyt le Nagy kőrösön, az Arany János gimnázium főbejárata előtt. A református egyház vezetősége, intézeteinek tanári kara és ifjúsága által alkotott gyülekezet körében egy halottszállító autó állott meg. Az autó dr **Dóczy Imrének**, a gimnázium volt tanárának, az egyházkerület középiskolai felügyelőjének a hamvait hozta. A tanitóképzőintézeti Kántus éneke után, **Patonay Dezső** lelkész mondott megható áldóbeszédet dr **Dóczy Imréről**, a hazatért nagy halottról, a református közoktatásügy és tankönyvirodalom nagynevü egyéni ségéről.. A gyászének után harangzugás mellett vonult ki az autó a temetőbe, ahol a multév novemberében Debrecenben elhunyt és ott eltemetett dr Dóczy Imre hamvait felesége mellé a családi sirboltban helyezték el.

Dr Dóczy Imre, akinek hamvait fia, dr Dóczy Jenő ny. miniszteri tanácsos vitette Nagykőrösre. 1849-ben, Abaujvármegyében született s szülőföldje most idegen bitorlás alatt áll.

Hét budapesti tüntetőt már el is ítéltek

Budapest, dec. 17. A IV. kerületi rendőrkapitányság, mint I. fokú rendőri büntetőbiróság kihágás — miatt délután megtartott büntetőbírói uton Weisz Dénes gyárimunkást, Péczely József hentessegédet, Sepssi Albert villanyszerelőt, Dunnod János fodrászsegédet, Kónya István cipészsegédet, Rick Ferenc borbélysegédet 5—5 napi, Lép Mihály csapost 4 napi elzárásra ítélt. Ezek a tettet azáltal követték el, hogy délelőtt a Belváros területén felvonulást rendeztek, nyilvános helyen botrányt okoztak. A náluk talált borotvát, boxert, követ és botot a rendőrbiróság elkobozta.

Rálőtt a konkurrensére azután öngyilkos lett

Tüzi Elemér mezőtúri vegyeskereskedő ma reggel fél hétkor Molnár István vegyeskereskedésében Molnárra lőtt, a lövés azonban nem talált. Erre hazaszaladt, szobájában maga ellen fordította a fegyvert s azonnal meghalt. Tüzinek 35 éve vegyeskeresekedése volt, ezelőtt 10 évvel került a szomszédságba Molnár, szintén vegyeskereskedést nyitott, Molnár üzlete utóbbi időben nagyon fellendült s Tüzi efeletti elkeseredésében követte el tettét.

Hétezer vagon tiszavidéki buzát szállitottak a gyarmatokra

Szolnokról jelentik: Hónapok óta tiszai uszályok százai állottak sorfalat a szolnoki kikötőben, valamennyi búzával megrakodva távozott a Nyírségből, Sárrétről, Debrecen környékéről, vasúton, tengelyen, uszályon érkezett búzával az angol és francia gyarmatokra. Elment Szolnokról körülbelül hat—hétezer vaggon búza, — amelynek az értéke 9—10 millió pengő, de ugyanakkor körülbelül százezer pengő munkadíj jutott az átrakodó munkásoknak is.

A hatalmas búzamennyiséget a gyarmatokba, mint takarmánygabonát vásárolták, valószínű azonban, hogy a gabona kitünő minősége miatt élelmezési célra fogják fordítani. A gabona legnagyobb része Tuniszba irányitódott, kisebb részben Egyiptom s Algir kikötőjébe. A tengeri uszályok átrakása Brailában történt meg. — Sajnos a Tisza zajlása úgy a búza szállitásnak, mint a nagyszerű munka alkalomnak váéget vetett, de elfogyott a búza is.«

Szeretetvendégség a Nyilastelepen

Szépen sikerült szeretetvendégséget rendezett a nyilastelepi ref. egyházrészt Lorántffy Zsuzsánna Nőegylete és Leányköre. A szeretetvendégséget a 100 dicséret éneklésével és Mezey Béla szivből fakadó imádságával kezdték meg. Majd Filep Endre egyházrészi gondnok mondott frappáns megnyitó beszédet. Rámutatott arra, hogy milyen fontos munkát fejt ki a nyilastelepi ref. egyházrész Nőegylete és Leányköre. Bazsa Áron tanitójelölt, Hajdú István „Te benned biztunk eleitől fogva" c. költeményét szavalta hatásosan, mély átérzéssel. A következő szám: „Egy délután" c. szindarab, melyet a leánykör tagjai adtak elő, hogy a közönség szemében a könny is megcsillant. A szereplőket: Szabó Emma, Kőrössi Lilli, Juhász Piroska és Pintye Ilus, dicséret illeti s különösen Matkó Rózsikát, aki a kedves színdarabot a leányoknak betanította. A műsoron szerepelt a lánykőri énekkar három precizen betanult és előadott számmal. A betanitás Cséke Zoltán karmester érdeme, akinek fáradságát e helyen is köszönjük.

A tea felszolgálás után Gaál Aranka harmadéves tanitónőképző, Váradi Antal: Petőfi a Hortobágyon" c. költeményét adta elő, valósággal lebilincselve a közönséget. Utána Farkas Béla tanitójelölt, Charles Dancla hegedűszólóját játszotta, tehetségét és előadói készségét csillogtatva. — A műsor fénypontja Tóthné Zalai Emma tanitónő, képzőintézeti tanárnő 2 felvonásos színdarabja volt, melyet a szerző jelenlétében a leánykör tagjai adtak elő, nagy sikert aratva. A szereplők: Vári Szalai Gizella IV. éves tanitóképzős, Laczó Ida harmadéves tanitóképzős, Medve Erzsébet, Hoffmann Manci, Kőrösi Böske, ifj. Zsigó Károly IV. elemi oszt. tanuló, Frank Irén, Bajdor Juliska, Bódi Mária, Hoffmann Kató, Mátyássi Gizi, Barta Irén, nagyon szépen adták szerepüket. — Szünni nem akaró tapssal ünnepelték a szerzőt és jutalmazták a szereplőket és Matkó Rózsika tanitónőt, leánykőri vezetőt, aki a betanitás fáradságos munkáját végezte.

A kedves, mindenképpen sikerült ünnepélyt Vári Szalai Gábor igazgató-tanitó záróbeszéde fejezte be, aki megköszönte a megjelenteknek, hogy ezen szép ünnepély keretében, imádkozva dolgoztak s szegényekért is amellett, hogy kellemesen szórakoztak. — De megköszönte a Lorántffy Zsuzsánna Nőegylet buzgó elnökének és a leányegylet fáradhatatlan elnökének, hogy kedvesen tanitották a közönséget imádkozni és dolgozni, de kiemelte Tóthné Zalai Emma kitünő szindarabját is, mely szinte mintája a vallásosságra, hazafiasságra, szülei és testvéri szeretetre nevelő szindaraboknak.

ASPIRIN
TABLETTÁK
rheumatikus fájdalmaknál és meghülésnél
BAYER

FELHIVÁS AZ ÖNÁLLÓ IPAROSOKHOZ ÉS KERESKEDŐKHÖZ.

A népszámlálás alkalmával összeirt iparosok és és kereskedők kérdőiveinek egyrészét a központi statisztikai hivatal meghiányolva küldötte vissza. A kérdőiveken különösen két hiba fordul elő. Az egyik az, hogy az iparigazolványok betüjelzését és tételszámát helytelenül irták be. Az iparigazolvány felső balsarkában ugyanis nem az iparigazolvány betűjelzése és tételszáma, hanem a közigazgatási hatósági iktatószáma szerepel. Az iparosok és kereskedők rendszerint ezt irták be tévesen. **Az iparigazolvány betűjelzését és tételszámát az igazolvány szövegében találjuk meg.** Azt kell az összeiró lapra beirni.

A másik általános hiba, hogy sok iparos nem akarta, vagy nem merte az összeiró lapra beirni az 1930. évben előállított összes iparcikkek eladási értékét, valószinüleg azért, mert attól félt, hogy a beirt összegek majd adózási alapot fognak képezni. Sokan azért tüntették fel el nem fogad ható csekély évi összegben, mert az iparcikkek eladási árában nem tüntették fel a felhasznált nyersanyagok és félgyártmányok értékét, csupán a tiszta keresetet, holott az eladási árban minden felhasznált anyag értékét is fel kell tüntetni. Ha például valaki évi munkájában felhasznált kétezer pengő értékü anyagot s munkadíjban felszámított ezer pengőt, akkor az előállított iparcikkek eladási ára nem ezer, hanem háromezer pengő.

A népszámlálás vezetősége mindenek előtt tudomására hozza ismételten az érdekelt iparosoknak és kereskedőknek, hogy fennálló törvények értelmében **a népszámlálás adatai adózási célokra semmi módon fel nem használhatók.**

Felhivja továbbá az érdekelteket, hogy a hibás lapok kiigazitására náluk megjelenő népszámláló biztosoknak, akik a törvény értelmében köztisztviselőknek tekintendők, a legnagyobb készséggel szolgáltassák ki a helyes adatokat. Ebből reájuk semmiféle hátrány nem származik. Viszont ha nem a helyes adatokat vallják be, esetleg a törvényes rendelkezésekkel kerülnek összeütközésbe.

A Népszámlálás Vezetősége.

Hol vásároljon BUTORT?
Csak egy az igaz felelet: ha Debrecenben olcsón és jó butort akar venni, tekintse meg a Faipar mintatermeit bent a Király-utca 4 sz. alatti ahol teljes hálók, ebédlők, uriszobák a legolcsóbb áron és a legjobb minőségben kaphatók.

Gaál Ferenc festőművész képkiállitása

még csak pár napig tart a Piac u. 58. sz. alatti üzlethelyiségben, ahol bemutatásra kerülnek az Ernst-múzeumban kiállított képei. Kérjük a műpártoló közönséget, hogy saját érdekében a kiállitást okvetlen megtekinteni sziveskedjenek, mert nem mindennapi látványosságban lesz részükA kiállitott képek meg is vásárolhatók és egész nap díjmentesen megtekinthetők.

Halassy Mariska ünneplése

A „Sasfiók" diszelőádás a Csokonai szinházban

Akik a csütörtöki ünnepi előadáson ott voltak a szinházban, azok sokáig nem fogják elfelejteni ezt az estét. A debreceni közönségnek az a része, mely még tud rajongani a Szépért, a Művészetért, olyan őszinte lelkesedéssel, olyan mámoros örömmel ünnepelte a magyar szinjátszás egyik büszkeségét, *Halassy* Mariskát, amilyenre már régen nem volt példa. Ez az ünnepség eredetileg egyszerü háziünnepnek indult abból az alkalomból, hogy *Halassy* Mariska tiz éve tagja Kardoss Géza szintársulatának. A közönség szeretete, lelkesedése azonban szétfeszitette a »házi kereteket« s az intim jubileumi ünnepségből olyan nagyszabásu kulturesemény lett, melynek visszhangja fog támadni talán az egész országban.

Debrecen város közönsége egy szinésznőt ünnepelt. Nem valami fejedelmi fizetésü külföldi sztárt, hanem egy kedves, szerény szinésznőt, aki a gyémántnál is drágább kincset, a szivét adta ennek a városnak. Tiz éven keresztül minden évben visszajött hozzánk, hogy a szív megszentelő melegével, átfütött művészetével megajándékozzon bennünket.

Halassy Mariska a szivét adta nekünk az ő nagyszerü művészetében. A debreceni közönség hasonló ajándékkal felelt: egész szivével ünnepelte a kitünő művésznőt, aki magasra ivelő pályájának egyik legnagyobb sikerü szerepében, Edmond Rostand Sasfiókjában ragadta magával a közönséget csütörtök este... És hiába tépdesték meg a kritikusok Rostand babérjait, hiába szürték át irói művészetét az irodalomtörténet kritikai szürőjén, a sápadt arcu, hornadt mellü reichstadti herceg világhóditó atyja roppant árnyékával az életén, — az utolsó ötven év szinpadi irodalmának legmeginditóbb, legemlékezetesebb alakja marad.

Ezt a sápadt arcu, megtört szárnyu Sasfiókot, a szív tragikus hősét keltette életre Halassy Mariska azzal a kiváltságos utólérhetetlen emberábrázoló művészettel, mely őt a szinjátszás legmagasabb régióiba emeli. Mi sokszor láttuk Halassyt »A Sasfiókban« játszani s mindenkor a legteljesebb elragadtatás hangján irtunk róla. A mostani ünnepi előadás alkalmával ujból felfedezni őt, vagy a régi jelzőket elismételni nem volna méltó az ő finom, minden banálitástól irtózó, közvetlen egyéniségéhez. Egyet azonban mégis meg kell irnunk! Bár Halassy Mariska mindig a szivével játszott, mindig az egész lelkét vitte a szerepébe, most még e tekintetben is felülmulta önmagát. Az ő mai reichstadti hercege maga volt a Szív, az érző, vérző, meleg Szív s mi a diszes jelzők, a szavakba nem foglalható elragadtatott elismerés helyett csak ennyit mondunk: Köszönjük, hogy tanui lehettünk ennek a tökéletes művészi alkotásnak. Mert amit most nyujtott Halassy, az nem szinészi alakitás volt, hanem alkotás.

A darab többi szereplője, az ünnepi alkalomnak megfelelően, tudása és tehetsége legjavát adta. *Kemény* László gránitba faragott, robosztus erejü Flambeau-ja magával ragadott lelkességével, kikristályosodott művészetével és megrázó drámaiságával. Ilyen remek Flambeaut nem igen láttunk még Debrecenben. Hasonlóan tökéletes alakitást nyujtott *Thuróczy* Gyula, akinek félelmetesen intelligens és maró szatiráju Metternich-e emlékezetes fog maradni. Nagy monológja frenetikus hatásu volt. *Könyves Tóth Erzsi* tiszta, pózmentes művészete, finom bája, szinnel és szivvel telitett játéka külön értéket jelentett s mindvégig teljes illuziót keltett. Ferenc császár szerepében *László* Gyula a szokott jó volt. Ez különben is egyik legjobb szerepe neki.

A többi szereplő, köztük elsősorban a kitünő **Cselle** Lajos, **Tuboly** Lujza, **Hunyor** Margit, **Apor** Klári, **Szabó** Imre, hibátlanul játszott. A darabot Thuróczy Gyula rendezte, nagy ambicióval.

ÜNNEPLÉS A SZINPADON.

Az előadást megelőzően nyitott szinpadon folyt le a jubiláló művésznő üdvözlése. Amikor **Bodnár** Géza és **Szilas** Hugó karján megjelent a virágerdővel diszitett szinpadon **Halassy Mariska,** elementáris erővel zugott fel a taps. A zsufolt nézőtéren percekig tapsolt a közönség, míg a szinpadon a társulat tagjai és az egyesületek képviselői sorakoztak a művésznő körül.

Elsőnek **Kardoss Géza** szinigazgató üdvözölte **Halassyt.** Meghatott hangon mondott köszönetet a társulatnál eltöltött évekért s ennek emlékére egy jubiláris aranygyürüt nyujtott át neki

— Fogadja szeretettel ezt a gyürüt, — fejezte be szavait —, mert ez nemcsak az én emberi elismerésemnek a jele, de egy elköltözött lélek szimbóluma is.

Ezután **Perjéssy** Mihály táblai tanácselnök, a Szinpártoló Egyesület elnöke mondott szép beszédet, melyben mint Debrecen művésznőjét és Debrecen igazgyöngyét aposztrofálta a jubilánst.

— Büszkén mondjuk a mi művésznőnknek — mondotta többek között Perjéssy elnök s legyen áldás jövendő beli működésén is.

Ezzel egy nemzetiszin szalaggal diszitett hatalmas virágcsokrot adott át az ünnepeltnek.

Dr **Csobán Endre** városi főlevéltárnok, a Tiszántúli Szépmives Céh ügyvezető elnöke, a Csokonai Kör és a Tiszántúli Szépmives Céh nevében mondott költői beszédet, melyben Halassy művészetét egy gyönyörü szépen nőt erdőhöz hasonlitotta. Annak az óhajának adott kifejezést, hogy ez az erdő még nagyon sokáig legyen viruló Szavai végén egy szép csokrot nyujtott át, melyet nemzetiszin és kék-sárga szalagok diszitettek.

Kolozsváry Borcsa Mihály főszerkesztő, az Ujságiró Egyesület elnöke, a debreceni hirlapirók nevében, lendületes beszédben köszöntötte az ünnepeltet, aki estéről-estére égeti az ifjuságát, az erejét a haza oltárán. — Mint testvért üdvözölte Halassy Mariskát, aki szinház és a templom, az Isten és a világ között mindig meg tudta tartani a harmóniát. Példaképe ő a nagy magyar művésznőnek és az igaz magyar urinőnek.

A következő szónok **Fáy Árpád,** a Zenekedvelők Körének titkára volt, — aki a Zenekedvelők Köre nevében hódolattal és tisztelettel köszöntötte a kiváló művésznőt.

Ezután **Könyves Tóth** Erzsi lépett elő és a társulat nevében meleg hangon üdvözölte Halassyban a legjobb kollégát, az igaz barátot, az okos önálló nőt, kire mindnyájan büszkék. — Boldog és büszke, hogy ilyen rajongó szeretettel veszik őt körül. Senki sincs talán ebben a városban, aki annyi szivet mondhatna magáénak, mint ő.

Az üdvözlésekre **Halassy Mariska** könnyektől fátyolozott hangon válaszolt.

— Nehéz nekem most az elhangzott szavakra válaszolnom. Megrendülve állok itt s hálásan köszönöm azt az elismerést, amit talán nem is érdemeltem meg.

Majd az elhunyt édesanyja emlékét idézve, meghatottan s el-elakadva igy folytatta:

— Ez a mai est nekem nem jubileum nem ünneplés, hanem egy felelet a túl világról. Én úgy érzem, hogy onnan a magasból feleltek nekem, hogy nem vagyok egyedül, hogy szeretnek.

— Debrecen, egy olyan ajándékot adtál nekem —, fejezte be szavait a művésznő —, melyet soha nem lehet elfelejteni... Az Isten áldja meg Önöket.

Mig a nézőtéren viharosan zugott a taps, a függönyök újra összecsapódtak, hogy pár pillanat mulva megkezdődjön az előadás, mely tulajdonképpen Halassy Mariska szakadatlan ünneplése volt. Minden felvonás után többször kitapsolták, sőt az utolsó szünetben háromszor szólitották a vasfüggöny elé.

Az előadás után az Ujságiró Clubban, a jubiláló művésznő tiszteletére társasösszejövetel volt, melyen a vendégek melegen gratuláltak Halassy Mariskának.

(b. p).

A Vigszinházban és az Urániában is ma féláru szelvényes napot tartunk!

A VIGSZINHAZBAN

utoljára pergetjük le a legsikerültebb magyar hangos vigjátékot a

„Hippolit" a lakáj"-t

AZ URANIABAN

Elga Brink, Hilde Hildebrandt, Walter Rilla, Aribert Wäscher uj hangosfilmjét adjuk, cime:

Az örömtelen asszony

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosit.

Egy személy részére

A VIGSZINHÁZ, vagy URÁNIA mai 5—7, vagy 9 órás előadására.

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosit.

Egy személy részére

A VIGSZINHÁZ, vagy URÁNIA mai 5—7, vagy 9 órás előadására.

SZINHÁZ

Halló! Figyelem!

MÜSORVÁLTOZAS!

MA, pénteken C (13.) bérletben Lamberthier úr helyett

Sastiók

Rostand világhirü drámája

Halassy Mariskával és a teljes jubileumi szereposztásban. Szombaton délután 3 órakor a népszerü Főiskolai Tanfolyamnak a drámáról tartott előadássorozatával kapcsolatban Zóna helyárakkal!

A falu rossza

Tóth Ede leghiresebb szinmüve.

Szombaton, vasárnap délután és este és hétfőn este.

Mérsékelten felemelt helyárakkal!

Szinpártolóknak 25% kedvezmény!

Lábass Juci és dr. Szedő Miklós vendégfelléptével.

Operettbemutató! Itt először!

Fehér orchideák

Jön! Jön! Jön! Jön!

Dec. 23-án, szerdán a szezon slágere!

Zöld bárány

Jegyek már előjegyezhetők a színházi pénztárnál.

A FERENCVÁROS KIKAPOTT BELGRÁDBAN.

Belgrád, december 17. A Ferencváros téli turájának első állomásán a belgrádi, Jugoszláviától 3:1 (1:0) arányu vereséget szenvedett. Az első félidőben a Ferencáros volt fölényben s többet támadott. A 20. percben a Jugoszlávia megszerezte a vezetést. A Ferencváros annak ellenére, hogy továbbra is fölényben volt, nem játszotta ki teljes formáját. A 40. percben Turayt állitották be. A Ferencváros az első félidőbeni fölényét a 4:1 kornerarány is igazolja. — A II. félidőben a Jugoszlávia kerül fölénybe. Az 5 percben Toldinak sikerült kiegyenliteni, de a 10. percben ujból Jugoszlávia vezet. A magyar csapat kitünő játékával szemben Jugoszlávia gyorsan lerohan, sokat veszélyeztet s a 35. percben megszerzi a 3. gólt.

Niss, december 17. A magyar profi válogatott turájának második állomásán, Nissben 5:2-re győzött.

Mozik müsora:

Ma pénteken, december 18-án.

VIGSZINHAZ 5, 7 és 9 óra	**HYPPOLIT, A LAKÁJ a legujabb magyar hangos vigjáték.** Főszerepben: **Csortos Gyula.**
URANIA 5, 7 és 9 óra	**Az örömtelen asszony,** dráma. **Elga Brink** és **W. Rilla** főszereplésével.
APOLLO	**Szünet**

Karácsonyi ünnepélyek

A kath. gimnáziumban.

A debreceni kegyestanitórendi róm. kath. reálgimnázium »Révai Miklós« Önképzőköre 1931. évi december hó 18-án d. u. 5 órakor az intézet disztermében karácsonyi ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Karácsonyi énekek. Előadja a reálgimnázium énekkara. 2. Sajó Sándor: Karácsonyi fohász. Szavalja Halász Miklós IV. o. t. 3. Schumann: Bölcsődal. Előadja a reálgimnázium kamarazenekara. 4. a) Stille Nacht. b) Oh Tannenbaum. Énekli a férfikar. 5. Sik Sándor: Ketten a Mesterrel. Szavalja Liszka György VII. o. t. 6. Ch. Danela: Résignation. Hegedün játsza Bucz Béla VI. o. t. Zongorán kisér Kolóntáry László VIII. o. t. 7. Erdősi Károly: Békét hozott a kis Jézuska. Szindarab egy felvonásban. Szereplők: Márkus István VIII. o. t. Wallner Ödön VIII. o. t. Scheich Ferenc IV. o. t. Viszokay Viktor VI. o. t. Rádai László VIII. o. t. Hortobágyi László IV. o. t. Angyalok: Fábry B., Kocsor L., Rammer G. és Semsey L. II. a) o. t., Kugler J., Praszler Á. és Teleki E. II. b) o. t., Kiss B. és Záborszky J. III. a) o. t. Pásztorok: Balasi T. és Dominke E. VI. o. t., Klauzmann G. és Kuzmáik M. VIII. o. t. Diszletező: Katona István VIII. o. t. Sugó: Görgey László VIII. o. t.

Karácsonyi segélykiosztás és karácsonyfaünnepély a »Dóczi« polgári leányiskolában.

A »Dóczi« polgári leányiskola f. hó 18-án, pénteken délután 4 órakor karácsonyfaünnepélyt tart az intézet tornatermében a következő műsorral: 1. »Hozzád megyek Uram...« Karének. 2. Beszéd. Tartja Kolozsváry Kiss László ig. tan., elnök. 3. Baja Mihály: Karácsony. Szavalja Szabó R. IV. a) oszt. tan. 4. »Volt egyszer rég...« Karének. 5. Betlehemes játék. 6. Lampérth G.: »A fenyők beszéde...« Karének. 8. A karácsonyi ajándékokat kiosztja Biky Gábor vallástanár. Szeretettel kéri intézetünk azokat, akik érdeklődnek a gyermekek sorsa iránt, jöjjenek el, nézzék meg ünnepségünket és szeretetből fakadó adományaikkal támogassák a szegény gyermekek segélyezését.

Karácsonyi nagy gyermekelőadás a Svetits-intézetben.

Hirt adtunk már arról, hogy a Svetits-intézet volt növendékei nagyszabásu karácsonyi gyermekelőadást rendeznek holnap, e hó 19-én, szombaton és vasárnap, e hó 20-án délután ötórai kezdettel a Calazanti Szent József reálgimnázium disztermében. A nagyszabásu gyermekelőadást az intézet volt növendékei páratlan gonddal és odaadással készitik elő az ünnepélyt, melyre közel 100 intézeti növendéket készitettek elő szebbnél szebb és mindenekben lebilincselő szereplésre.

A nagyszabásu gyermekelőadás sikerét már eleve biztositja a nagy gonddal összeállitott müvészi program, melynek kiemelkedő száma lesz Juhász Józsefné Jablonczay Piroska városi óvónő, ismert irónő két szindarabja: Karácsonyi álom egyfelvonásosa három részben, melyet már többizben nagy sikerrel adtak elő gyermekelőadásokon, a másik a »Kiváncsi Klári« egyfelvonásos vigjátéka, mely ezuttal először kerül szinre. Juhászné Jablonczay Piroska irónő neve már tulszárnyalta a helyi határokat, országos vonatkozásban is kiválóan elismert és kedves irója a közönségnek, kinek lirája s különösen gyermekversei az egyszerü, tiszta, hamisitatlan érzések tolmácsai, gyermek szindarabjai pedig a gyermeki lélek természetes megnyilatkozásai. A szenzációs táncszámokat Ch. Perczel Karola tanitotta be. Belépődij nincs. A Világitási Vállalat városi üzletében (Batthyány u. 17.) hely biztositható.

A jelmezes főpróba, amelyet tegnap tartottak meg, kiválóan jól sikerült. Az édes kicsinyek egytől egyig rendkivül kedvesek voltak és előadásuk valóban lélekemelő. Zongorán Tárnok Manci kisér nagy készséggel. A kis szereplők mindannyian sok tapsot kaptak és ebből itélve a szombati és vasárnapi előadás nagy siker elé néz.

A Patronázs Egyesület felruházási ünnepélye.

A debreceni Patronázs Egyesület a f. évi december hó 20. napján d. u. 3 órakor tartja a ref. Kollégium tornatermében ezévi karácsonyi felruházási ünnepélyét a védelme alá tartozó és a városunkban élő elhagyott, főként iskolába járó apátlan-anyátlan gyermekek számára.

A gyermekek vallásos érzésének fejlesztése és ápolása céljából ez alkalommal is rövid ünnepélyt rendeznek az alábbi programmal: 1. Karácsonyi közének. Éneklik a jelenlevők. 2. Az ünnepélyt megnyitja dr Balogh Béla egyesületi elnök. 3. Ünnepi beszédet mond dr Baltazár Dezső ref. püspök. 4. Himnusz. Éneklik a jelenlevők. 5. Szeretetadományok kiosztása Sass Béláné társelnök vezetése mellett.

Hetvenhat szegény gyermek felruházása.

A »Kereskedők és Iparosok Jótékony Asztaltársasága« szombaton délután 5 órakor a Korona étterem tánctermében 76 szegény gyermeket ruház fel szép ünnepély keretében.

A debreceni Izrae lita Ifjak Dalköre, mely szombaton hangversenyt tart.

Óriási tömeg inséges a városházán

A visszaélések meggátlására uj élelmiszerkönyvet adnak ki Szerdán ezer embernek adnak ki könyvet Hatalmas munkát végeznek a beosztott tisztviselők

A városi inségbizottság értesitette a debreceni kereskedőket, akik az élelmiszerek kiosztására vállalkoztak, hogy *a régi könyvek szelvényeire tovább nem adhatnak ki élelmiszert, illetőleg azok ellenértékét a város meg nem fizeti. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert csak igy lehetett megakadályozni a visszaéléseket, melyeket azáltal követtek el egyesek* — mint megirtuk —, *hogy jogosulatlanul felvétették magukat hamis adatok és körülmények feltárásával, illetve bemondásával az ellátatlanok közé.* Most aztán a régi könyveket bevonják és helyettük ujakat adnak ki. A kereskedő természetesen a hozzájuk fordulókat mind elutasitják azzal, hogy hozzák ki az uj könyvet, amelynek szelvényei érvényesek.

Az intézkedés folytán óriási tömegü ember jelent meg a városházán. Hatalmas apparátus müködik itt napok óta *Sarkady* adóhivatali ellenőr vezetésével. *Több mint nyolcvan ember dolgozott például tegnap is, hogy minél előbb mindenki megkaphassa a maga segélyét.*

Az adóhivatali tisztviselőknek nagy segitségére vannak az államrendőrségi detektivek is, akik nagy szeretettel és odaadással segitenek az irányitásban és felvilágositásban. *Szinnyei Merse* Miklós a nagyteremben segédkezik Sarkadynak s már valósággal rekedtre kiállotta magát, mert a nagy zsivajban tul kell kiabálni a tömeget, hogy megértsék az utasitásokat, merre s kihez kell menniök, hogy megkapják a könyvecskéjüket.

A kistanácsteremben folyik az uj jelentkezők felvétele. Ilyen is több, mint 600 családfő van.

Szerdán a régiek közül mintegy ezer embernek adtak ki könyvet, ma, csütörtökön pedig még nagyobb tömegben jelentek meg az inségesek. Természetesen éppen az óriási tömeg miatt a munka valamivel lassabban halad.

Jelenleg 7321 családfő jelentkezési iratai feküsznek Sarkady ellenőr előtt. Ezeknek az adatai és életkörülményei már felülvizsgálatot nyertek, sőt azt is eldöntötték, hogy közülük ki jogosult az élelmiszerre, ki nem.

Az uj jelentkezettek helyszini szemléje, sajnos, néhány napig késik, mert minden munkaképes és elvonható embert a könyvkiosztás szolgálatába kellett állitani. Annyi hivatalnokot pedig, amennyire tényleg szükség volna, hogy azonnal minden igényt kielégithessenek, nem lehet elvonni a hivataloktól.

Nagy baj az is, hogy *a környékekről nagyon sokan beszivárogtak, hallván, hogy Debrecenben élelmiszersegélyt osztanak* és a falvakban uralkodó nagy nyomort a város terhére szeretnék enyhiteni. Sok persze a sulyos „eset", de viszont mást nem is lehet tenni, mint amit követnek, nevezetesen, hogy *akik hat hónapnál rövidebb ideje laknak Debrecenben, azokat nem részesitik segélyben.*

Elég Debrecen városának a maga gondja-baja és jó lesz, ha azt az anyagi áldozatot megbirja hozni, amibe az itteni inségesek megsegitése kerül.

A végzett munka igazolását végző tevékenységbe élénken kapcsolódott be *Balla* Béla igazgató, a Hatósági Munkaközvetitő Hivatal vezetője, aki magára vállalta a végzett földmunka igazolását. Igy aztán szerdán és csütörtökön kétezer ember ott jelent meg a munkaközvetitőnél, ahol az igazolás rendben meg is történt.

Kinevezték a vidéki főkapitányság tisztikarát

A szerdán megjelent rendelet értelmében az uj vidéki főkapitányság vezetésével a belügyminiszter **Ghiczy** Tihamér dr, ker. főkapitányt, a debreceni kerületi rendőrfőkapitányság eddigi vezetőjét bizta meg. Állandó helyettese **Ferenczy** Tibor dr ker. főkapitány, a szombathelyi kerületi főkapitányság eddigi vezetője lett. — Ugyanekkor az uj rendőrfőkapitánysághoz a belügyminiszter Debrecenből a következő rendőrtisztviselőket osztotta be szolgálattételre: A fogalmazási karban: **Lám** Dezső c. főkapitányhelyettest, **Porubszky** Gyula rendőrtanácsost. A felügyelői karban: **Izsák** László rendőrfőfelügyelőt és **Beregszászky Gyula** rendőrfelügyelőt.

A belügyminiszter értesitette dr **Hadházy Zsigmond** főispánt, hogy a kerületi rendőrfőkapitányságok megszüntek és azok hatáskörét január hó elsejétől kezdődően a Budapesten felállitandó m kir. államrendőrség vidéki főkapitányságára ruházta át. Az uj főkapitányság székhelye Budapest, cime IX. kerület, gróf Haller ucca 7—9. szám.

NE VEGYEN KÖNYVET ADDIG, mig gazdag raktáramat át nem nézte. Antikvár könyvekben legnagyobb választék.
ANTALFY KÖNYVKERESKEDÉS.

Török Péter emlékezete

December 20-án, vasárnap este 6 órai kezdettel a Magyar Országos Eszperantó Egyesület Egyesület »Török Péter« csoportja megalakulásának 25 éves fordulója alkalmából a Keresztyén Ifjusági Egyesület (Ferenc József-ut 7. I. em.) nagytermében nyilvános diszgyülést tart, melynek keretében kegyeletes megemlékezéssel áldoz városunk nagy szülöttje emlékének. Török Péter neve örökre összeforrt a debreceni Eszperantó Egylettel, a magyarországi eszperantó mozgalommal s az egyetemes eszperantó irodalommal, melyet ő anynyi nagyértékü nyelvi és tudományos munkával gazdagitott.

A müsoros diszgyülés alkalmával dr Joó István th. városi tanácsnok, egyesületi elnök Török Péterről, mint a nemzetközi eszperantó mozgalom egyik vezéralakjáról, dr Radó Endre orvos pedig, aki Török Péternek tanitványa s a tanári katedrán közvetlen utóda volt Török Péternek, mint természetbuvárnak, tanárnak és embernek nemes alakját fogja hü lelki fotografiában bemutatni a debreceni közönségnek.

Török Péter hozzátartozói gyönyörü, nagy arcképet ajándékoztak a nagynevü boldogult professzor nevét viselő helyi eszperantó egyesületnek. Ezt a portrét a diszgyülés keretében veszi birtokba az egyesület elnöksége.

A müsoros diszgyülésre ezuton is meghivja az elnökség Debrecen város közönségét, Török Péter emlékének tisztelőit.

RETIKÜLT, PENGŐTÁRCÁT, neszessert, bőröndöt, aktatáskát jó minőség, olcsó ár
csak FEUERMANNÁL Gambrinus passage.

Elekció

Közeledik a karácsony ünnepe s a debreceni öreg Kollégium, mint azt évszázadokon tette, erre az ünnepre is kiküldi a maga ifju követeit a csonka ország kis faluiba, hogy ott a szeretet ünnepén szolgáljanak az Ur dicsőségére.

A legációválasztás, az elekció szerdán délután ment végbe a diszterem ódon falai között. Felhangzott a karácsonyi ének, majd a szenior Kiss Sándor s. lelkész köszöntötte az eligáló ifjuságot meleg szavakkal. Beszéde komoly és méltóságteljes hangulatot teremtett. Ezt a csendes magábaszállást váltotta fel ezután rövid félórára a humor, a kacagás, a jókedv. Ifj. Barcsa János uj krónikás lelkes éljenzés, „hogy volt"-ozás közben olvasta fel finom hangu, hatásos krónikáját. Majd pedig felhangzott az ősi Csokonai dal: Óh Tihanynak riadó leánya s megkezdődött az eligálás. Több mint 210 legátus kapott ünnepkövetséget s megy ki a városokba, a falvakba a szeretet fáklyáival s hirdeti a megváltás munkájának nagyszerü nyitányát.

A legációhelyekbe való megerősités csütörtökön reggel ment végbe, amikor is dr Erdős Károly dékán, a távollévő lelkészképzőintézeti igazgató nevében, áldáskivánással kibocsájtotta a Kollégium karácsonyi követeit.

Kiss Sándor szenior Kisujszállásra, Fazekas Jenő esküdtfelügyelő Kunhegyesre, Keresztes Sándor első választó Karcagra megy legátusnak. *(Cs. S.)*

GYŐZŐDJÖN MEG!
Mesés könyv képekkel, kötve 40 fil. 10 darab névjegy csak 1.80, 50 darab névjegy 1.20. Karácsonyi levelezőlapok nyolc fillértől.
Springer papir, fotokereskedésében.

— **Doktorráavatás.** Görgey Józsefet, a Keletmagyarországi Labdarugó Alszövetség főtitkárát, az ismert sportférfiut, szombaton, e hó 19-én avatják az államtudományok doktorává, a szegedi Ferenc József tudományegyetemen.

— **Dr Papp Károly egyetemi tanár előadása a népszinmü fejlődéséről.** Az elmaradt csütörtöki városházi előadás ma, pénteken délután hat órakor lesz a Kollégium dísztermében, vetített képekkel. Az előadással kapcsolatban a Csokonai Szinház szombaton délután három órakor előadja, Tóth Ede „A falu rossza"t, olcsó helyárakkal.

— **Pásztorjátékok a katolikus iskolákban.** A nyilastelepi és csapókerti római katolikus iskolák növendékei, december hó 20-án, vasárnap, félnégyórai kezdettel, karácsonyi pásztorjátékot adnak elő, a csapókerti és nyilastelepi iskolákban. Ülőhelyekről jó előre gondoskodni kell, mert a pásztorjáték iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Hajdúmegye inségakciója uj segélyt kapott.** A népjóléti miniszter már is válaszolt a sürgető felterjesztésekre, melyeket dr **Hadházy Zsigmond** főispán és **Rásó István** alispán intéztek a miniszterhez, amelyekben kérték, hogy a megyei inségesek megfelelő támogatást kapjanak. A miniszter most arról értesitette a megyét, — hogy az inségakció céljaira újabb hatezer pengőt utalt ki.

X Tisztviselő táncolon kezdődik, folyó hó 21-én, hétfőn este félkilencórai kezdettel, a Balogh tánciskolában (Péterfia 30.) Szombaton este nyolc órától össztánc.

Véres verekedés az ellopott májusfa miatt

Ki lopta el Galamb Erzsi májusfáját?

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszéken dr *Jeney Sándor* tanácselnök büntető tanácsa. Az ügy vádlottja Kövér Imre és egy fiatalkoru nagyrábéi gazdalegény volt. Az érdekes ügy előzménye a következő:

Ez év május elején Futó Imre a község főuccáján összetalálkozott Kövér Imrével, akitől megkérdezte, hogy miért vitte el Galamb Erzsi ajtajából a májusfát, amit ő helyezett a leány ajtajába. Kövér tiltakozott a gyanusitások ellen, mire Futó dühbe gurult és rákiáltott Kövérre:

— Hát még le is tagadod, te májusfatolvaj. Majd adok én neked két májusfát! — s a következő pillanatban Kövért kétszer ugy arcul ütötte, hogy az nekiesett a keritésnek. De a következő pillanatban már talpraugrott, előrántotta zsebéből bicskáját és rávetette magát Futóra. Ez szintén kést ragadott és a társaságában lévő fiatalemberekkel nekirohant Kövérnek.

A két párt között valóságos közelharc fejlődött ki, amelynek során Kövér Papp Gyula gazdalegényt három helyen, Futó Imrét pedig két helyen sulyosan megsebesitette. Mig Kövér Pappal és Futóval viaskodott, addig a Futó-pártiakhoz tartozó fiatalkoru gazdalegény Kövér háta mögé lopózott és kétszer hátbaszurta.

A törvényszék bizonyitottnak vette Kövér Imre védekezését, hogy zsebkését önvédelemből használta és az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentette, mig a fiatalkorut jogerősen 15 napi fogházra itélte.

— **Polster Adolf tanító kitüntetése.** A kultuszminiszter Polster Adolf ág. ev igazgató-tanító nyugalomba vonulása alkalmából a magyar népoktatás terén kifejtett ügybuzgó és kiváló működéséért elismerését fejezte ki.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban:** Pénteken délután 3.40 órakor, szombaton reggel 8 órakor, s délután 3 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.30 órakor, vége szombaton délután 4.38 órakor.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templombau.** Szombatköszöntő ima pénteken délután három óra harmincöt perckor. Szombaton reggel egynegyed 8 órakor, délelőtt fél 11 órakor főtisztelendő Lebovits József förabbi, egyházi társelnök prédikál. Délután három órakor. Szombat kimenetele négy óra huszonöt perckor A Kápolnásuccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. — Vasárnap, Tévész hó 10-iki bőjt napján, reggel háromnegyed 7 órakor. Délután háromnegyed 4 órakor. A többi napokon délután négy órakor. A vallásügyi ügyosztály.

x LEPJE MEG hozzátartozóit karácsonyra egy művészi fényképpel,

— **Gyermekjáték-kiállítás a Manszban.** Érdekes és gyönyörködtető gyermekjátékkiállítás nyilt meg a Mansz. Széchenyi ucca 1. számú nagytermében. A kiállító Pál János járásbirósági díjnok, aki saját készitésü gyermekjátékait viszi a közönség elé, rendkivül ügyes és tehetséges ember, s emellett tele van ötlettel s nagyon jól ismeri a gyermekek lelkivilágát, izlését. Gyönyörü várak, sikerült baromfiudvarok gyönyörködtetik a szemet. A fából készült játékokat Pál János szépen meg is szinezte s ezzel is vonzóbbá, kedvesebbé tette. A játékok ára 4 és 10 pengő között mozog. Igy tehát már négy pengőért egy teljes, komplett várat, vagy baromfiudvart lehet venni. A gyermekjáték-kiállítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig van nyitva.

x KARÁCSONYRA fényképeket Lienernél csináltasson, Csapó ucca 1.

— **Hitelrontással vádolta meg a konkurrenskereskedőt.** Az ügyészség Braun Ferenc berettyóújfalui fakereskedő ellen hitelrontás vétsége cimén indított eljárást, mert ez év nyarán Szakáll Péter és Szücs Dániel előtt azt a kijelentést tette, hogy Faragó Zoltán, a konkurrens fakereskedő nem szeret fizetni és mindenkinek adósa marad. Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék. Braun a tárgyaláson tagadta, hogy ő hitelrontást követett volna el. A bíróság a tanukihallgatások után a tárgyalást bizonyitás kiegészitése végett elnapolta.

x MESSZE LAKÓ kedveseinek küldje el karácsonyra jól sikerült arcképét. Készíti: Liener fényképész, Csapó ucca 1. szám.

— **Ismeretterjesztő előadás a Munkásotthonban.** A debreceni munkásszakszervezetek folyó évi december hó huszadikán, vasárnap délután négy órakor a Munkásotthon nagytermében ismeretterjesztő előadást rendeznek, a következő műsorral: 1. Ady-versek Szavalja: Kovács Lajos. 2. A fertőző betegségek. Egészségügyi előadás. — Tartja dr Bókay Zoltán egyet. tanár. A gépmadár. Énekli: Stásnik Mária. 4. Apacstánc. Előadja: Greisler Ibolya és Geng György. 5. A gazda szenvedélye. Párjelenet. Előadja: Schwarcz Sándor és Csillag Sándor. 6. Müdalok. Énekli: Nagy István. 7. A ködmönke. Tréfa egyfelvonásban.

x Kérje fűszeresétől az „Igazmérleg" széncsomagot, mindenütt kapható. Ára 56 fillér.

— **Megjelent a Tiszántúli Diákélet karácsonyi száma.** Igen érdekes tartalommal jelent meg a Tiszántúli Diákélet karácsonyi száma, mely mindentekintetben méltó a lap eddigi multjához. Nagy szeretettel és megértéssel válogatta a szerkesztőség az ünnepi szám anyagát össze, mely mindentekintetben hű képe a tiszántúli diákvilágnak. Kiemeljük a karácsonyi számból az elbeszéléseket, verseket, cikkeket, keresztrejtvényt, szerkesztői üzeneteket. A karácsonyi szám ára is csak tizenkét fillér és kapható a trafikokban.

— **A debreceni KIE fotoklubja,** — pénteken este félkilencórai kezdettel tartja összejövetelét. Felhivjuk tagjaink figyelmét programon szereplő fontos tárgysorozatra, tekintve, hogy ez lesz az évben az utolsó összefoglaló előadás. Vezetőség.

— **Embert ölt, mert nem huzták el a nótáját.** A Kúria jogerőre emelte annak a ladánybenei legénynek a büntetését, aki embert ölt az el nem huzott nóta miatt. Mult év szeptember hó huszonkilencedikén történt, hogy egy gazdálkodó tanyáján mulatsággal egybekötött kukoricafosztást rendeztek. Tamburaszóra táncolt a fiatalság és Bednárik Lajos megrendelt a tamburásnál egy nótát. A muzsikus huzódozott, mire a legény kétszer pofonvágta, amiből nagy verekedés kerekedett. Bednárik a tamburás pártjára kelt beszédes Ferencet zsebkésével hasbadöfte, aminek következtében a szerencsétlen legény nemsokára meghalt. A kecskeméti törvényszék Bednárikot haláltokozó sulyos testisértés büntettéért négyévi fegyházra itélte. A budapesti itélőtábla azonban számbavette a vádlott erős felindulását és büntetését háromévi börtönre mérsékelte. A Kuria itélete most ezt a táblai itéletet emelte jogerőre.

Gyászrovat

Nyilas István földbirtokos meghalt.

Mélységes fájdalomtól lesujtottan, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk hogy felejthetetlen férjem, édesapánk, nagyapánk, sógorunk, nászunk, nagybácsi és kedves emlékü rokonunk **Nyilas István** földbirtokos, volt városi bizottsági tag, éldásos életének 61-ik évében, zavartalan boldog házasságának 37-ik évében, hosszas gyengélkedés után az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit folyó évi december hó 19-én, szombaton délután félhárom órakor fogjuk a Teleki ucca 22-ik számú házunktól, a Kossuth uccai templomban tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, jó ismerőseinket, gazdatársainkat, fájdalmas szivvel meghivjuk. — Debrecen 1931, december 17. „A te kezedbe ajánlom az én lelkemet mert megváltottál engemet Uram, — igazságnak erős Istene". (31. Zsolt. 6.) Bánatos özvegye: Nyilas Istvánné szül Öry Juliánna. Gyermekei: Ferenc és neje Kertész Ilona. Unokái; Istvánka és Ágika. Násza: Kertész István és neje Demjén Ágnes. Nagynénje: özv. Polgáry Bálintné családjával és a többi rokonok nevében is. Sógorai és sógornői: Öry Zsuzsánna férjével Zöld Jánossal és gyermekeik, Öry Erzsébet férjével Mike Jánossal és gyermekeivel, Öry Mihály nejével Polgáry Juliánnával. Öry István nejével Polgáry Katalinnal és gyermekeik, Öry Mária, Balkó Lajosné és gyermekeivel A temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalata rendezi.

x SZÉP, olcsó és becses karácsonyi ajándék egy fénykép, Liener műtermében.

— **Szájába vett egy szalmaszálat, s meghalt tőle.** Szarvasról jelentik: Kiszely János szarvasi gazda, még a nyáron szalmaszálat vett a szájába, — amitől sugárgombának nevezett ritka betegséget kapott meg. A betegség lassan elterjedt az egész belsejében. — Klinikán is megvizsgálták, azonban nem lehetett segiteni rajta, mert a betegség orvosságát nem ismerik. Kiszely hosszas szenvedés után meghalt Állitólag ő a második, aki Magyarországon belepusztult a sugárgombabetegségbe.

X Orvosi hir. Dr Gabányi orr-, gége fülorvos, szabadságáról hazaérkezett. Telefon: 31-06.

— **Kalapáccsal agyonverték, azután rágyujtották a házat.** Miskolcról jelentik: Gerlefalva zemplénmegyei községben ismeretlen tettesek felgyujtották Runnak Mihály hatvanéves gazdálkodó házát. Amikor a tüzet észrevették, már az egész ház lángokban állott és a faház egy óra alatt porrá égett. A szomszédok a tüznél keresni kezdték Runnak Mihályt, de sehol sem találták meg, csak amikor a ház már teljesen leégett, az üszkös maradványok alatt ráakadtak a szerencsétlen ember szénné égett holttestére. A csendőrség megállapitotta, hogy Runnak Mihályt valaki kétszer kalapáccsal erősen fejbevágta, úgy hogy halálos sérüléseket ejtett rajta és azután rágyujtotta a házat. A nyomozás igen erélyesen folyik abban az irányban, hogy kik voltak a gyilkosok és milyen okból követték el a bestiális cselekedetüket.

x A „Katonadolog" cimü, rendkivül érdekes regény újra kapható, kedvezményes áron, lapunk kiadóhivatalában, József kir. herceg ucca 1. szám. Olvasóink ötven fillérért kaphatják meg a százhatvan oldalas regénykötetet.

Férfiöltönyvegytisztitása és vasalása.. 4 P
Weisz Aranv János ucca 9.

A házasulandó férfiaktól követeljenek szakárvosi bizonyítványt

Szerdán este nyolc órakor tartotta meg dr **Preininger Tamás** egyetemi magántanár, a dermatológiai klinika adjunktusa második előadását a Munkásotthonban, igen nagyszámú hallgató közönség jelenlétében. Míg a férfiaknak szóló előadásban arról volt szó, hogy miképen kell megvédenünk a férfit a házasságon kívül, itt arról volt szó, hogy hogyan védekezzék a nő a házasságon belül. Javasolta dr Preininger tanár az anyákból és férjhezmenendő leányokból álló hallgatóközönségnek, hogy hozzák szokásba, hogy a házasulandó férfitől minden rang és társadalmi különbség nélkül, kívánják meg a szakorvosi bizonyítványt. Ezt a völegény díjtalanul megszerezheti az arra illetékes helyen. — (Általános helyeslés). Ez indokolt annál is inkább, mert mint Preininger tanár leszögezte, a statisztika azt a szomorú adatot tárja elénk, hogy a 20 és 30 életév közötti férfiaknak egy ötöde tehát 20 százaléka titkos betegségben szenved. A hallgatóközönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta végig az előadást.

JÁTÉKKÁRTYA REKLÁMÁRAI:
Magyar kártya, nagy alakú **P 1.50**
Römy kártya csomagja . . . **P 1.90**
Öngyujtók és alkatrészek nagy választékban
SZÁSZ trafik, Piac ucca 64. sz.

— **Karácsony-est.** A Boldogfalvakertség Olvasóköre vezetősége ez évben is, mint az elmult évben, karácsonyfát állít s apró ajándéktárgyakkal kedveskedik a kertségi szegény gyermekeknek. — Felkérjük tehát a kertség lakosságát, bármilyen csekély adományt szánt ezen célra, szíveskedjenek azt eljuttatni az olvasókör vezetőségéhez, Epreskert ucca 11-b. szám alá.

— **Kultúrest az iparostanonciskolában.** Folyó hó 20-án, vasárnap délután hatórai kezdettel az iparostanonciskolai Levente Egyesület, ötödik előadását rendezi meg, az iparostanonciskola tornateremben. A közkedvelt előadást nagy érdeklődés kiséri, válogatott műsor biztosítja a sikert. Műsor a következő: 1. Nyitány. Hiszekegy. Játsza a zenekar. 2. Szavalat. A táltos álma. Előadja: Csellár István s-oktató. 3. Az éjjeli vendég. Vígjáték 1 felvonásban. Szereplők: Igazgató: Galambos Dezső, író: Várnay Béla, szolga: Szabó Gyula leventék. — 4. Fráter nóták. Előadja: Szücs László. 5. Fegyverszünet. Bohózat 1 felvonásban. Személyek: Kóródi—Galambos Dezső levente, János—Kulik Gyula s.-oktató, Zuárd—Várnay Béla levente, Sugárné—Tisza Ilonka Annus—Hencz Bözsike. Vadas—Szabó Gyula levente. Ezredes—Hidassy István levente. — 6. Szavalat. özvegy Pókainé. Irta: Gyulai Pál, előadja: a kis Simon Katica. — 7. Krumpli kapálás. Parasztkomédia 1 felvonásban. Személyek: János gazda—Vékony István s-oktató, Juli, a felesége—Hencz Bözsike, öreg, a Juli apja—Kulik Gyula, huszár káplár—Várnay Béla levente, I. huszár—Szerencsi József levente, II. huszár—Szabó Géza, cigány—Szabó Gyula levente Műsor után tánc.

SPORTHIREK

Stanzl törése simán gyógyul.

A firenzei mérkőzésen szerencsétlenül járt Stanzlt többször megvizsgálták az orvosok és megállapitották, hogy a törése egészen sima, amely minden komplikáció nélkül hat hét alatt gyógyul. Stanzl Káldy Zsigmond társaságában el is indult hazafelé és valószinüleg csütörtökön Budapestre is érkezett. Stanzl balesetével kapcsolatban az egyesületek rendezni akarják a kölcsönjátékosok ügyét és biztositék letételét kivánják a kölcsönvevő egyesülettől.

Elmarad a DTE céllövőversenye.

A DTE f. hó 19—20-ra tervezett céllövőversenye a közbejött akadályok miatt elmarad.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A készáruvásáron épp ugy, mint a határidőknél, ma nyugodt volt a forgalom. A készáru rozs 15—20 fillérrel olcsóbbodot, mig a buza, zab és tengeri ára változatlan maradt. A határidőknél a márciusi buza 3 fillérrel drágult és ugyanennyi volt a javulás a májusi buzánál is.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 13.53—13.54, májusra 14.43—14.44. Rozs márciusra 15.45—15.48. Tengeri májusra 15.50—15.52.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 13.20—13.60, 78 kg-os 13.35—13.75, 79 kg-os 13.50—13.90, 80 kg-os 13.60—14.00, felsőtiszai 77 kg-os 12.30—12.55, 78 kg-os 12.45—12.70, 79 kg-os 12.60—12.85, 80 kg-os 12.70—12.95. A különleges (80 kg-os) tiszai buza 14.40—15.00. Rozs 14.20—14.35, tak. árpa I. 18.00—18.50, tak. árpa II. 17.75—18.00, felvidéki sörárpa 21.00—24.50, egyéb sörárpa 20.00—21.00, zab I. 23.25—23.75, zab II. 22.25—22.50, tiszai tengeri 14.30—14.50, egyéb tengeri 14.30—14.50, korpa 12.75—13.00.

9678—1931. vh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverezek Nagylétán adós lakásán 1931 december hó 21-én délelőtt 11 órakor 1171 pengőre becsült koporsók, szemfedél, butorok és egyebekből álló ingóságokat.

Debrecen, 1931 nov. 16.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETMÉNY.

Közlöm a város lakosságával, hogy az idén karácsonyfákat a Kossuth ucca páros oldalán lévő fasornak, a Kossuth ucca 44. szá. háztól a Kossuth uccai református templomig terjedő részén és a Hatvan ucca páros oldala melletti fasornak a Hatvan u. 60. házszámtól a 76. házszámig terjedő részén lehet árusitani.

Árusitási engedélyt a város elsőfoku közigazgatási hatósága ad.

A hivatásos kertészek a Kossuth uccai virágpiacon a piac tartama alatt a karácsonyfa uccai árusitásának szokásos keretei között szintén árusithatnak karácsonyfákat.

Polgármester.

Csak hasznosat vegyünk karácsonyra.
KORCSOLYÁK
BOROTVAKÉSZÜLÉKEK. ZSEBKÉSEK. LOMBFŰRÉSZKÉSZLETEK. — PÉNZKAZETTÁK. ALPACCA EVŐESZKÖZÖK. — HUSDARÁLÓK. — HÁZTARTÁSI CIKKEK NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK:
Sesztina Lajos vasüzletében

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Kicsim.
Jól vágyok. Legközelebb itt csütörtökön. Hogy vagy? Csókol M. 1443

Alkalmazási nyer férfi

Helyi ügynök,
ki a fűszerszakmában teljesen jártas, felvétetik, Lindenfeld, Dégenfeld-tér 7. 1405

Italmérésben
gyakorlott kimérőt gyer mektelen párt, óvadékkal alkalmazok. Cím a kiadóban. 1434

Alkalmazási nyer nő

Mindenesnőt magánost keresek vidékre, (hosszú bizonyitvánnyal rendelkezők előnyben) aki kenyeret sütni jól tud s ehez kellő testi erővel is bir, a baromfiak gondozását érti. Cim a kiadóhivatalban.
1330 A vv.

Mindenes
fűzőnő, gyermekszerető azonnal felvétetik, Piac 42. ügyvédi iroda. 1441

Mindenes
bejárónőt keresek, — azonnalra. Cim a kiadóban. 1431

Jól főző
mindeneslányt keresek, azonnalra, vagy január hó elsejére, Vilmos-császár-út 6. 1422

Hölgyfodrásznő,
jómunkás, aki manikürőz, azonnal beléphet fikszre, Kékedy, Király 5. sz. 1417

Alkalmazási keres férfi

Jómunkás
borbélysegéd, perfekt, bubi hajvágó, állást keres, lehetőleg ellátással. Cim a kiadóban. 1430

Alkalmazási keres nő

Ügyes
gépirólány ajánlkozik helybe, vagy vidékre. — Cim a kiadóban. 1429

Rádió

Rádiócsere
karácsonyig rendkivül kedvező feltételek mellett becserélheti rossz telepes vagy hálózati rádióját világmárkás hálózati rádióra. Tasnádi Kovács rádiólaboratoriumában Piac 42. (Pannonia udvar). 1190

Elelmiszer, ital

Teavaj,
kilónként három pengő, egykilós tömbökben. Külsővásártér 15. Telefon 12-74.
2 h. vv.

Teljes tejet
legkorábbi, reggeli órákba, házhoz szállitok, 25 literig. Mester ucca 21.

5 UJ
PONTBA FOGLALHATJUK APRÓHIRDETÉSEINK ELŐNYEIT

HA
1 eladni valója van
2 bármit venni akar
3 eladó háza, vagy földje van
4 lakást keres, vagy kiadó lakása van
5 állást, vagy alkalmazottat keres

VEGYE
igénybe a
„DEBRECZEN"
apróhirdetéseinek rovatát.

Apróhirdetések egyedüli felteli helye:
JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZÁM. (BIKA ÉPÜLET.)

Oktatás

Gépirástanitás,
gyorsirástanitás, havi 5 pengőtől Piac ucca 26-b (Passage). 1442

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Forgalmas üzlet,
árúval, berendezéssel, s bodegaengedéllyel, azonnal, nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban.
1423

Ajánlat

Kiváló jó
hazai szén 3.20, száraz aprított fa 3.60, hazaszállitva, Salétrom ucca 12. Telefon: 6-74.
4 h XII.—28.

Kereslet

Jókarban
levő „Zefir" kályhát keresek megvételre. Cim a kiadóban. 906 A vv

Gépendli mir 10
fillér, monogram 10 fillértől, férfiingvarrás 1.20, paplanlepedő 1.50 stb. Szentanna 5.
2 h vv

Egyliteres,
tiszta üvegeket veszek, vitéz Nagy József, Péterfia 61. 1436

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, háziaspárnak is, azonnal Kossuth 6b. 1440

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, azonnal kiadó Wesselényi ucca 119. 1433

Elegánsan
bútorozott kényelmes, s különbejáratú szoba, — január elsejére kiadó, Montiezredes ucca 23. (Magoss). 1439

Széchenyi út (kert)
21. alatt egy bútorozott, parkettes úriszoba, külön előszobával, azonnal kiadó. 1438

Kiadó lakás két szobás

Kiadó
kettő szoba, előszobás lakás azonnalra, jobb igényünek Domokos Lajos u. 16. szám. Vénkert. vv. 1262 A

Kettő
szoba, előszoba, konyhás lakás, január 1-ére kiadó, Jókai ucca 26.
1356

Ingóság eladás

Egy
nagy méretü szmoking és frakköllöny eladó, Verbőczy ucca 2. szám, III 3. 1357

Gazdasági eszközök

Kenyérkocsi,
ló, teljes felszereléssel eladó, Vár ucca 6. 1428

Eladó ház

20 ezer pengőbe
került új vendéglős, üzletes lakóház, sarkon, 15 ezer pengős betétkönyvvel megvehető, — Böszörményi út 86.
1437

Eladó állatok

80—90 kg-os
sertés, kihasitva, felerésze eladó, Honvédtemető ucca 31.
1444

Egy
prima száz kilós sertés eladó, Kigyó ucca 39.
1435

Eladó
három kövér malac, — darabja 80 kiló Bethlen ucca 53. 1427

Szabó Kálmán u. 9.
szám alatt több hizott sertés van, 120—160 kg súlyban. 1421

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
—
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. kiadása